

[Undervisningsministeren.]

til 1914 var den betydningsfuldeste epoke i malerkunstens nyere historie, impressionismen, der jo tidsmæssigt falder i sidste halvdel af forrige århundrede, så at sige ikke repræsenteret i danske kunstsamlinger, og endnu i dag ejer ingen offentlig dansk samling en virkelig fyldig repræsentation af denne kunstretning, måske med undtagelse af Glyptotekets samling. Under og efter første verdenskrig begyndte imidlertid enkelte samlere at interessere sig for denne epoke, og der opstod nogle samlinger af kunst fra impressionismens tid, hvoraf den største var etatsråd Wilhelm Hansens på Ordrupgaard. Denne samling, som hidtil ikke har været tilgængelig for offentligheden, i hvert fald ikke uden ved særlig henvendelse i hvert enkelt tilfælde, idet den, foruden i et par særligt tilbyggede sale, var anbragt i etatsrådets og senere hans enkes private stuer, er det, som nu tilbydes staten som gave sammen med de øvrige malerier, der næsten udelukkende er dansk kunst fra det 19. og 20. århundrede, og den værdifulde ejendom.

Denne samling af de franske impressionisters arbejder er i virkeligheden ganske enestående. Den overgår i fyldighed og kvalitet absolut Glyptotekets samling fra samme periode, og den er kendt viden om i kredse, der interesserer sig for denne periodes kunst. Den omfatter billeder af Delacroix, Courbet og Corot, af så at sige alle de impressionistiske malere, Manet og Monet, Renoir, Cézanne o.s.v., og af kunstnere fra vor tid billeder af Matisse og Marquet, således at den rigere end nogen anden samling i Norden giver et indtryk ikke blot af de enkelte malere, men af hele den udvikling i malerkunsten, der er sket siden begyndelsen af forrige århundrede. Dette er af uvurderlig betydning, eftersom fransk malerkunst fra disse perioder ligger til grund for alt, hvad der i vor tid skabes af kunst verden over.

Foruden de franske billeder, der er tyngdepunktet i samlingen, rummer den som omtalt en række billeder af danske kunstnere, der vel ikke er af den samme exceptionelle karakter, men dog også har en høj gennemsnitsværdi og meget smukt supplerer de bestående danske museer. Der er fremragende billeder af Købke og P. C. Skovgaard og af den fynske malerskole, især Johs. Larsen og Syberg.

Jeg skal blot nævne, at samlingen alt i alt er vurderet til ca. 3 100 000 kr.

De testamentariske bestemmelser tillæ-

der i og for sig, at staten overtager malersamlingen alene, men mod at forpligte sig til at opføre en særlig bygning dertil, helst i Østre Anlæg ligesom Den Hirschsprungske Samling. Denne tilladelse er der imidlertid ingen grund til at benytte sig af, eftersom de nuværende bygninger på Ordrupgaard er fortrinligt egnede til museumslokaler; den franske del af samlingen er ophængt i specielt indrettede udstillingsrum, og det vil i det hele være ganske urimeligt og økonomisk ikke at overtage ejendommen i forbindelse med samlingen, også fordi det vil være af værdi, at samlingen bliver på det sted, hvor den i tidens løb er tilvejebragt. Det er på den anden side klart, at Ordrupgaard, der jo først og fremmest er indrettet med privatbeboelse for øje, ikke helt uden småændringer kan åbnes for offentligheden; men de forandringer, der bliver nødvendige, f. eks. indretning af billetsalg, toiletter og sikringsanlæg, vil i det hele medføre begrænsede udgifter, ca. 48 000 kr. Heri er også medregnet udgiften ved indretning af en bolig på ejendommens førstesal for museets leder.

Hvad driftsudgifterne angår, kan man regne med, at de skønsmæssigt kan anlås til ca. 70 000 kr. årlig, nogenlunde svarende til, hvad driften af Den Hirschsprungske Samling koster. Det er tanken foruden en leder at ansætte en portner, der tillige skal være gartner, samt en kustode og to kvindelige medhjælpere til rengøring og pasning af bygningen.

Jeg mener derfor, at det alt i alt er beskedent, hvad der kræves af staten for at overtage denne ganske enestående kunstsamling, der efter vurderingen med ejendommen og indboet har en værdi i dag af ca. 3,6—3,7 mill. kr., men hvis kunstneriske og kulturelle værdi man overhovedet ikke kan udmåle i penge. Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Formanden: Ligeledes udenfor dagsordenen har den højtærede landbrugsminister ordet for at fremsætte det for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg har hermed den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af lov nr. 238 af 27. maj 1950 om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl.

Efter at loven nu har været i virksomhed